

Seat No. : _____

NF-108

November-2013

S.Y.B.A. (Sem.-III)

Psychology : ECI-201(Elective)

Child Psychology

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સમાન છે.

Instruction : All questions carry equal marks.

1. બાળ મનોવિજ્ઞાનનો અર્થ અને મહત્ત્વ વર્ણવો. 14
Explain the meaning and importance of Child Psychology.
અથવા/OR
બાળ મનોવિજ્ઞાનનું અભ્યાસક્ષેત્ર વિગતવાર વર્ણવો.
Describe the scope of Child Psychology.
2. વર્તનવાદનું પ્રદાન અને તેની મર્યાદાઓ વર્ણવો. 14
Explain contribution and limitation of Behaviourism.
અથવા/OR
ફ્રોઇડનો મનોવિશ્લેષણાત્મક અભિગમ ટૂંકમાં સમજાવો.
Explain in brief Frued's Psycho analytical perspective.
3. બાળકના શારીરિક વિકાસ પર અસર કરતા ઘટકોની સમજૂતી આપો. 14
Explain the factors affecting physical development of the child.
અથવા/OR
જન્મ પછી બાળકના વજન, ઊંચાઈ, હાડકા અને દાંતનો વિકાસ કેવી રીતે થાય છે ? વર્ણવો.
How the development of weight, height, bones and teeth takes place after birth ?
Describe.
4. બાળકોના આવેગિક વિકાસ વિશે સમજૂતી આપો. 14
Explain children's Emotional development.
અથવા/OR
ભય દૂર કરવાની મનોવૈજ્ઞાનિક રીતો સ્પષ્ટ કરો.
Clarify the psychological technique of removing fear.

5. (a) નીચેના વિધાનો સાચાં છે કે ખોટાં તે જણાવો. 5

State the following statements as true or false :

- (1) બાળ મનોવિજ્ઞાન વ્યક્તિના સમગ્ર જીવનના વૃદ્ધિ અને વિકાસનો અભ્યાસ કરે છે.
Child psychology studies the growth and development of whole life of the individual.
- (2) બાળ મનોવિજ્ઞાન માત્ર શરીરવિજ્ઞાન સાથે સંબંધ ધરાવે છે.
Child psychology is related with physiology only.
- (3) સામાજિક શિક્ષણનો સિદ્ધાંત આલ્બર્ટ બાન્ડુરાએ આપ્યો છે.
The social learning theory is constructed by Albert Bandura.
- (4) બાળકના શારીરિક વિકાસ પર વારસો અને વાતાવરણ બંને અસર કરે છે.
Heredity and environment both affect the physical development of child.
- (5) બાળકની ક્રોધની અભિવ્યક્તિ અટકાવવી જોઈએ.
Child's anger expression should be prevented.

(b) ખાલી જગ્યા પૂરો. 5

Fill in the blanks :

- (1) બાળકના _____ વિકાસ સાથે તેના વર્તનનો વિકાસ થાય છે. (શારીરિક, સામાજિક)
Child's _____ development is related with his behaviour development.
(Physical, Social)
- (2) _____ ને વાસ્તવિકતા સાથે સંબંધ છે. (અહમ, ઈડ)
_____ is related with reality. (Ego, Id)
- (3) જન્મ સમયે બાળકની ઊંચાઈ આશરે _____ ઈંચ જેટલી હોય છે. (દસ, વીસ)
A child's height is of _____ inches approximately at the time of birth.
(ten, twenty)
- (4) _____ ગ્રંથીમાંથી ઝરતા સ્ત્રાવ સીધા લોહીમાં ભળી જાય છે (બહિસ્ત્રાવી, અંતઃસ્ત્રાવી)
Hormones from _____ glands directly mix with blood. (Exocrine, Endocrine)
- (5) આવેગ એટલે સમગ્ર ચેતાતંત્રની _____ અવસ્થા. (ક્ષુબ્ધ, માનસિક)
Emotion is a _____ state of the whole nervous system. (stirred up, mental)

(c) જોડકા જોડો. 4

Match the following

અ	બ
(1) આનંદ
Pleasure	(a) આવેગાત્મક વિકાસ
Emotional Development
(2) સુપર ઈગો
Super Ego	(b) બી. એફ. સ્કીનર
B.F. Skinner
(3) કેથેરાઈન બ્રિજીસ
Katherine Bridges	(c) વ્યક્તિત્વ વિકાસ
Personality Development
(4) ક્રિયાત્મક અભિસંધાન
Operant Conditioning	(d) આવેગ
Emotion